

Kuidas tagada positiivse kohtuotsusega väljamõistetud rahalise nõude täitmine?

Positiivne kohtuotsus ei pruugi kohtusse pöördujale alati tagada vaidluse positiivset lõpptulemust. Enamlevinud näitena võib tuua olukorra, kus kohus on küll rahuldanud kohtusse pöörduja rahalise nõude ja vastaspool peaks seega nõude täitma, kuid siis selgub, et vastaspoolel ei ole nõude täitmiseks enam piisavalt vara. Sellisel juhul ei ole reeglina abi ka kohtutäituri poole pöördumisest, sest puudub vara, mida kohtutäitur saaks nõude täitmiseks arestida ja müüa.

Riske seoses positiivse kohtuotsuse täitmisega ja vastaspoolelt raha kättesaamisega on võimalik minimeerida juba kohtuvaidluse algstaadiumis. Selleks tuleb kohtusse esitada spetsiaalne dokument – hagi tagamise avaldus. Hagi tagamise avalduses saab taotleda, et kohus rakendaks vastaspoole suhtes meetmeid, mis tagaksid, et avalduse esitajal on hiljem võimalik oma nõue kohtuotsuse alusel maksuma panna. Näiteks saab hagi tagamise korras taotleda vastaspoole varade arestimist või talle kuuluvale registervarale kohtuliku hüpoteegi seadmist. Kohus saab keelata vastaspoolel ka teatud tehingute ja toimingute tegemise, mis võivad vahetult mõjutada tema vara, mille arvelt oleks võimalik tulevast kohtuotsust täita. Hagi tagamise meetmete valik ei ole seaduses sätestatud ammendavalt, mis tähendab, et kohus võib hagi tagamiseks kohaldada ka muid kohtu poolt vajalikuks peetud abinõusid.

Hagi tagamise avalduse lahendamisel on kohtul küllalt suur kaalutusõigus. Harvad ei ole paraku juhud, kus kohtu hinnangul ei ole hagi tagamise avaldus või selles taotletud meetmed piisavalt põhjendatud ning avaldus jäetakse rahuldama. Selleks, et hagi tagamise avaldus oleks kohtus edukas, tuleb selles välja tuua konkreetsed asjaolud, mis selgelt viitavad sellele, et tulevase kohtuotsuse täitmine ilma hagi tagamata võib olla raskendatud või võimatu. Samuti tuleb põhjendada oma nõude olemasolu ja selle perspektiivikust.

Kui kohus rahuldab hagi tagamise avalduse, võimaldab see oluliselt minimeerida kohtuotsuse hilisema täitmisega seonduvaid riske. Samas tuleb meeles pidada, et rahalise nõude puhul on hagi tagamise avalduse esitamisel on mõtet eelkõige siis, kui vastaspool ei ole juba kohtuvaidluse alguses muutunud varatuks. Kohtuotsuse hilisema täitmisega seonduvate riskide kaardistamiseks ja minimeerimiseks oleks esmalt mõistlik pidada nõu asjatundjaga.

TRIINU HIOB
VANDEADVOKAAT, PARTNER

(+372) 66 76 440

TRIINU.HIOB@NJORDLAW.EE